

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ СТАНОВИЩЕ ЧЕРНІГІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

в січні–травні 2013 року

ПРОМИСЛОВІСТЬ

У січні–травні 2013р. випуск промислової продукції порівняно з відповідним періодом минулого року становив 88,9%.

У **добувній промисловості і розробленні кар'єрів** промислове виробництво становило 81,3%. Проти січня–травня 2012р. зменшився видобуток нафти, газу природного та газового конденсату.

У **переробній промисловості** обсяг виробництва в січні–травні 2013р. проти відповідного періоду минулого року становив 91,4%.

На підприємствах із виробництва харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів обсяг промислової продукції склав 92,9%.

У січні–травні 2013р. проти відповідного періоду попереднього року зросло виробництво молока рідкого обробленого (пастеризованого, стерилізованого, гомогенізованого, топленого, пептизованого) – на 70%, йогуртів та інших ферментованих чи сквашених молока та вершків – на 18,7%, круп – на 7,7%, виробів ковбасних – на 6,6%, борошна – на 3,6%. Водночас зменшилося виробництво олії соняшникової нерафінованої та її фракцій, крім фракцій із зміненним хімічним складом, масла вершкового, сирів жирних, хліба та виробів хлібобулочних нетривалого зберігання.

У текстильному виробництві, виробництві одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів обсяги промислової продукції проти січня–травня 2012р. зросли на 2,4%. Упродовж січня–травня 2013р. вироблено 1040,4 тис.м² тканин вовняних, бавовняних, з ниток синтетичних та штучних, 66,4 тис.шт. постільної білизни, 136,8 тис.шт. речей постільних, 276,5 тис. пар взуття. Порівняно із січнем–травнем 2012р. зросло виробництво речей постільних, окремих видів швейних виробів, при цьому менше вироблено взуття, тканин вовняних, бавовняних, з ниток синтетичних та штучних, постільної білизни.

На підприємствах із виготовлення виробів з деревини, виробництва паперу та поліграфічної діяльності випуск промислової продукції становив 95,6% проти відповідного періоду минулого року. У січні–травні 2013р. більше, ніж рік тому, вироблено деревини уздовж розпиляної чи розколотої, паперу та картону, коробок та ящиків із гофрованих паперу або картону, надруковано газет та журналів. Зменшилося виробництво брусків, планок та фриз для паркетного або дерев'яного покриття підлоги з деревини листяних порід, шпалер.

У виробництві хімічних речовин і хімічної продукції обсяг виробництва порівняно із січнем–травнем 2012р. збільшився на 7,3%. Зросло виробництво пластмас у первинних формах, менше вироблено спирту етилового неденатурованого, фарб та лаків на основі полімерів, мийних засобів та для чищення, шампунів.

На підприємствах із виробництва гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції випуск порівняно із січнем–травнем 2012р. зріс на 1,0%. Більше вироблено коробок, ящиків, тари та вікон зашкленних із пластмас, елементів конструкцій збірних для будівництва з цементу, бетону або каменю штучного, цегли невогнетривкої керамічної будівельної, зменшилося виробництво блоків та цегли з цементу, бетону або каменю штучного для будівництва.

У металургійному виробництві, виробництві готових металевих виробів, крім машин і устаткування, обсяг продукції становив 79,3%. Більше, ніж рік тому, вироблено різних видів металевих конструкцій, скоротилося виробництво інструментів ручних, металевих резервуарів та цистерн.

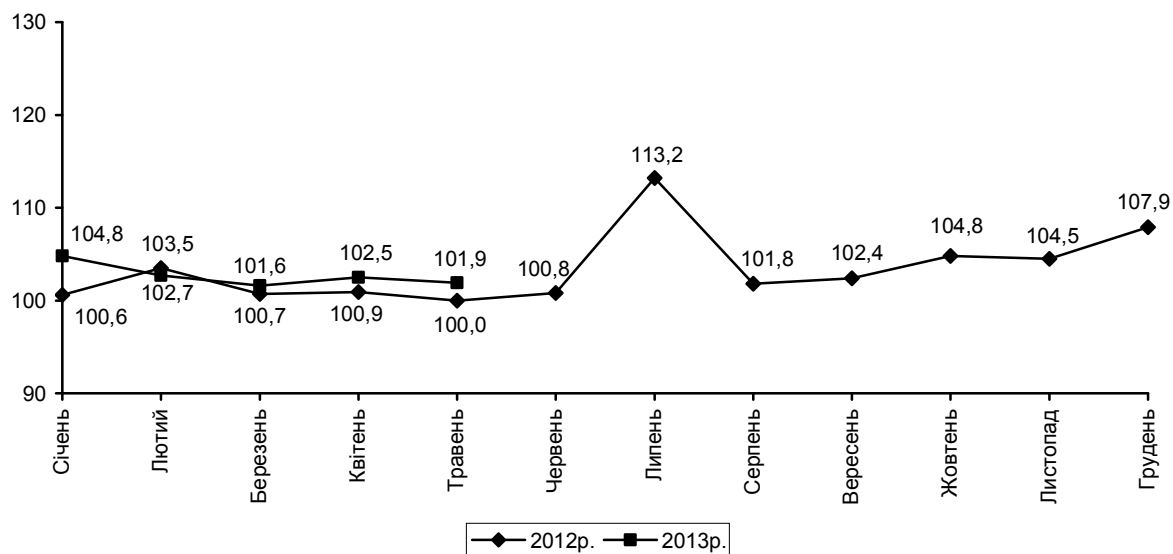
На підприємствах машинобудування, крім ремонту і монтажу машин і устаткування, обсяги промислового виробництва становили 68,0% проти січня–травня минулого року. Збільшилося виробництво апаратури електродіагностичної, машин і апаратів фільтрувальних або очищувальних для рідин, пожежних машин, менше вироблено устаткування для забезпечення безпеки, контролю чи регулювання руху, вогнегасників, верстатів для оброблення деревини, автобусів.

На підприємствах із **постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря** обсяг промислової продукції проти січня–травня 2012р. становив 93,6%.

СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО

Обсяг продукції сільського господарства за січень–травень 2013р. в усіх категоріях господарств, за розрахунками, становив 101,9% до відповідного періоду попереднього року, у т.ч. в сільськогосподарських підприємствах – 104,6%, у господарствах населення – 100%.

Зміни обсягів сільськогосподарського виробництва (наростаючим підсумком у % до відповідного періоду попереднього року)

Станом на 3 червня п.р. господарствами всіх категорій ярі культури посіяні на площі 831,7 тис.га (102,0% до 1 червня 2012р.), у т.ч. по загиблих озимих та багаторічних травах – 20,8 тис.га (96,7%).

Зернові та зернобобові культури (без кукурудзи) по ярому клину посіяно на площі 116,6 тис.га (76,9% рівня минулого року).

Більше, ніж торік, посіяно кукурудзи на зерно – на 9,2%, соняшнику на зерно – на 49,7%.

У структурі ярого клину зернові культури (без кукурудзи) займають 14,4%, кукурудза на зерно – 42,0%, соняшник на зерно – 15,7%, цукрові буряки (фабричні) – 1,0%, картопля та овочі – 10,3% посіяних площ.

У сільськогосподарських підприємствах (крім малих) з 265,3 тис.га озимих на зерно і зелений корм, посіяних восени 2012р., у зимово-весняний період загинули 27,2 тис.га (10,2%), з них 23,0 тис.га – озимих на зерно.

Господарствами всіх категорій у січні–травні 2013р. реалізовані на забій 26,5 тис.т худоби та птиці (у живій вазі), що на 6,9% більше, ніж у січні–травні 2012р., вироблені 222,4 тис.т молока (на 0,3% менше минулорічного) та 126,4 млн.шт. яєць (на 3,8% більше).

Питома вага господарств населення в загальному виробництві м'яса становила 52,5%, молока – 60,6%, яєць – 84,3%.

За розрахунками, на 1 червня 2013р. загальне поголів'я великої рогатої худоби налічувало 280,0 тис. голів (на 0,8% більше, ніж на 1 червня 2012р.), у т.ч. корів – 136,8 тис. (на 0,7% менше), свиней – 237,0 тис. (на 9,0% більше), овець і кіз – 52,5 тис. (на 3,1% більше), птиці всіх видів – 4085,3 тис. голів (на 20,4% більше).

На 1 червня 2013р. в господарствах населення утримувалося 42,6% великої рогатої худоби (на 1 червня 2012р. – 43%), у т.ч. корів – 56,8% (57,8%), свиней – 60,2% (63,1%), овець та кіз – 91,8% (92,3%) та 77,3% (91,2%) птиці від загальної чисельності в області.

На 1 червня 2013р. в сільськогосподарських підприємствах (крім малих) та підприємствах, що здійснюють зберігання та переробку зернових культур, були в наявності 255,7 тис.т зерна (на 28,8% менше проти 1 червня 2012р.), у т.ч. 33,7 тис.т пшениці, 29,3 тис.т ячменю, 114,4 тис.т кукурудзи, 47,5 тис.т жита; насіння соняшнику зберігалось 2,7 тис.т (у 3,2 раза менше). В аграрних підприємствах було в наявності 156,9 тис.т зернових культур та 2,6 тис.т соняшнику.

КАПІТАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ

За січень–березень 2013р. в області підприємствами та організаціями за рахунок усіх джерел фінансування освоєні 464,6 млн.грн. капітальних інвестицій, що в порівнянних цінах на 52,3% більше від обсягу капітальних інвестицій за січень–березень 2012р.

Найвагомішу частку (99,8%) капітальних інвестицій спрямовано в матеріальні активи.

Головним джерелом фінансування капітальних інвестицій залишаються власні кошти підприємств та організацій, за рахунок яких освоєно 77,9%. За рахунок коштів державного та місцевих бюджетів освоєно, відповідно, 0,4% та 2,7%. Кредити банків та інші позики становили 6,3%, кошти населення на індивідуальне житлове будівництво – 10,4%.

Найбільшу частку капітальних інвестицій (39,9%) освоєно підприємствами промислових видів діяльності, обсяги яких порівняно із січнем–березнем 2012р. зросли в 3 рази. Дві третини (67,3%) капітальних інвестицій зосереджено в переробній промисловості, обсяги якої збільшились у 2,6 раза.

У січні–березні 2013р. збільшились обсяги капітальних інвестицій на підприємствах, що займаються мистецтвом, спортом, розвагами та відпочинком у 7,6 раза, що здійснюють операції з нерухомим майном – у 4 рази, на підприємствах оптової та роздрібної торгівлі; ремонту автотранспортних засобів і мотоциклів – у 2 рази, у фінансових установах та страховій діяльності – на 42%, на підприємствах сільського, лісового та рибного господарства – на 32,8%, професійної, наукової та технічної діяльності – на 19,8%, транспорту, складського господарства, поштової та кур'єрської діяльності – на 13,4%.

Водночас зменшили освоєння капітальних інвестицій підприємства інформації та телекомунікацій (на 79,2%), підприємства, що здійснюють тимчасове розміщування й організацію харчування (на 60%), будівництва

(на 27,1%), сфери адміністративного та допоміжного обслуговування (на 14,9%), установи і заклади охорони здоров'я та надання соціальної допомоги (на 7,5%).

Капітальні інвестиції в житлове будівництво становили 75,9 млн.грн. (16,3% від загального обсягу), що склало 74,2% рівня січня–березня 2012р.

БУДІВЕЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Підприємствами області за січень–травень 2013р. виконані будівельні роботи на суму 131581 тис.грн. Індекс будівельної продукції в області в січні–травні 2013р. становив 101,6% проти відповідного періоду 2012р.

Більше половини загального обсягу будівельних робіт (53,6%) виконано підприємствами на будівництві будівель, з яких 33,3% – на будівництві житлових будівель, 20,3% – нежитлових будівель. На будівництві інженерних споруд власними силами підприємств виконано 46,4% обсягу будівельних робіт.

Нове будівництво, реконструкція, розширення та технічне переоснащення склали 83,7% від загального обсягу виконаних будівельних робіт, капітальний і поточний ремонт – 11,3% та 5% відповідно.

Майже половину (48,4% загального обсягу) виконали підприємства м.Чернігова, 42,9% – м.Прилук.

ТРАНСПОРТ

Упродовж січня–травня 2013р. підприємства автомобільного транспорту, з урахуванням перевезень, виконаних фізичними особами-підприємцями, перевезли 615,5 тис.т вантажів (73,6% до січня–травня 2012р.). Обсяг виконаного вантажообороту становив 226 млн.ткм (71,4%).

Послугами пасажирського транспорту області скористалися 44,1 млн. пасажирів, що становить 85% рівня січня–травня 2012р. Пасажирооборот виконано в обсязі 361,8 млн.пас.км (86,1%).

Послугами автомобільного транспорту області, з урахуванням перевезень, виконаних фізичними особами-підприємцями, скористалися 28,7 млн. пасажирів, що становить 83,9% рівня січня–травня 2012р. Обсяг виконаного пасажирообороту становив 290,7 млн.пас.км (85,9%).

Загальні обсяги пасажирських перевезень та пасажирообороту, здійснені тролейбусним транспортом, скоротилися на 12,8%.

Послугами річкового транспорту з початку року скористалися 5,4 тис. пасажирів, що на 14,9% більше, ніж у січні–травні 2012р. Обсяг виконаного пасажирообороту зріс на 24,4% й становив 0,1 млн.пас.км.

ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

За січень–квітень 2013р. обсяги експорту та імпорту товарів становили, відповідно, 189,2 млн.дол. США та 178,2 млн.дол. США. Порівняно із січнем–квітнем 2012р. експорт збільшився на 19,8%, імпорт – на 11,3%. Позитивне сальдо зовнішньої торгівлі товарами склало 11 млн.дол. США (у січні–квітні 2012р. від’ємне – 2,1 млн.дол.).

Коефіцієнт покриття експортом імпорту становив 1,06 (у січні–квітні 2012р. – 0,99).

Партнерами підприємств та організацій області була 91 країна світу (з них 25 країн ЄС).

До країн СНД було експортовано 44,4% всіх товарів, до країн ЄС – 35,0% (у січні–квітні 2012р., відповідно, 50,8% та 21,4%).

Серед країн СНД головними торговими партнерами в січні–квітні 2013р. як в експорті, так і в імпорті товарів були Російська Федерація та Білорусь.

Серед країн-членів ЄС найвагоміші експортні поставки здійснювалися до Іспанії, Італії, Ірландії, Румунії, Португалії та Франції.

Серед інших країн найбільше експортувалися товари до Туреччини, Грузії, Китаю, Єгипту, Японії та Лівійської Арабської Джамахірії.

Серед найбільших країн-партнерів збільшився експорт товарів до Італії (у 4,8 раза), Франції (у 2,6 раза), Іспанії (у 2,3 раза), Туреччини (у 2,1 раза), Португалії та Китаю (в 1,6 раза до кожної), Казахстану (на 48,7%), Румунії та Молдови, Республіки (на 30,6% до кожної), Азербайджану (на 29,0%), Білорусі (на 3,4%), зменшився – до Грузії (на 19,8%), Російської Федерації (на 6,7%) та Єгипту (на 0,7%).

У загальному обсязі експорту товарів порівняно із січнем–квітнем 2012р. збільшилася частка зернових культур, насіння й плодів олійних рослин, текстильних матеріалів та текстильних виробів. Натомість зменшилася частка готових харчових продуктів, виробів із паперу та картону, котлів, машин, деревини й виробів із неї, молока та молочних продуктів, електричних машин.

Із країн СНД імпортовано 32,1% всіх товарів, із країн ЄС – 39,6% (у січні–квітні 2012р – відповідно, 38,8% та 33,5%).

Найвагоміші імпортні поставки товарів серед країн-членів ЄС здійснювалися з Німеччини, Італії, Угорщини, Польщі, Великої Британії та Нідерландів.

Серед інших країн світу найбільші імпортні поставки були з Індії, США, Бразилії та Китаю.

Збільшилися імпортні поставки з Угорщини (у 49 разів), Індії (у 2,2 раза), Польщі (у 2,1 раза), США та Китаю (в 1,7 раза з кожної), Німеччини (в 1,5 раза), Білорусі (на 14,3%), Великої Британії (на 6,6%),

Італії (на 5,4%); зменшилися – з Бразилії (на 43,9%), Російської Федерації (на 28,1%).

У загальному обсязі імпорту товарів збільшилася частка котлів, машин, пластмас, полімерних матеріалів, продукції хімічної та пов'язаних із нею галузей промисловості, текстильних матеріалів та текстильних виробів, паперу та картону. Зменшилася частка засобів наземного транспорту, крім залізничного, готових харчових продуктів, каучуку та гуми.

ВНУТРІШНЯ ТОРГІВЛЯ

Оборот роздрібної торгівлі (включаючи роздрібний товарооборот підприємств роздрібної торгівлі, розрахункові дані щодо обсягів продажу товарів на ринках і фізичними особами-підприємцями) за січень–травень 2013р. становив 6006,8 млн.грн., що на 11,3% більше обсягів січня–травня 2012р.

Оборот ресторанного господарства (з урахуванням обороту фізичних осіб-підприємців) за січень–травень 2013р. становив 162,3 млн.грн., що склало 95,7% проти січня–травня 2012р.

Обсяг роздрібного товарообороту підприємств, які здійснюють діяльність із роздрібної торгівлі та ресторанного господарства, за січень–травень 2013р. становив 2597,2 млн.грн. і збільшився в порівнянних цінах проти січня–травня 2012р. на 8,8%.

ЦІНИ І ТАРИФИ

Індекс споживчих цін (індекс інфляції) у січні–травні 2013р. становив 99,3% (у січні–травні 2012р. – 99,6%).

З початку року ціни на продукти харчування та безалкогольні напої знизилися на 1,6%. При цьому найбільше подешевшали яйця (на 40,7%), сало (на 11,7%). На 0,4–1,2% знизилися в ціні масло, м'ясо та м'ясопродукти, риба та продукти з риби; на 2,2–5% – олія, сир і м'який сир, рис, молоко, цукор. Водночас зросли в ціні овочі (на 7,7%), на 0,8–2,4% – маргарин, фрукти, макаронні вироби та хліб.

Алкогольні напої та тютюнові вироби стали дорожчими на 3,3%, у т.ч. тютюнові вироби – на 5,6%, алкогольні напої – на 1,8%.

Ціни (тарифи) на житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива в цілому зросли на 0,4%.

Ціни у сфері охорони здоров'я підвищилися на 1,2% за рахунок подорожчання амбулаторних послуг на 2,3%, фармацевтичної продукції, медичних товарів та обладнання – на 1,6%.

Подорожчання транспорту в цілому на 0,1% в основному зумовлено зростанням вартості перевезень залізничним (на 3,6%) та автодорожнім (на

1,3%) пасажирським транспортом. Водночас ціни на паливо та мастила знизилися на 1,2%.

При цьому побутова техніка, телефонне та телефаксове обладнання, одяг і взуття, аудіотехніка, фотоапаратура та обладнання для обробки інформації знизилися в ціні на 2,2–3,7%.

ФІНАНСИ

Фінансовий результат великих та середніх підприємств до оподаткування (крім малих, сільськогосподарських підприємств і бюджетних установ) за січень–березень 2013р. становив 99,2 млн.грн. прибутку проти 0,8 млн.грн. збитку за аналогічний період 2012р.

Прибутковими підприємствами, частка яких у загальній кількості становила 54,4%, отримано 209,3 млн.грн. прибутку, що на 21,1% більше, ніж за січень–березень 2012р. Основна його частина сформована в промисловості (82,9%), оптовій та роздрібній торгівлі, ремонті автотранспортних засобів і мотоциклів (6,8%).

Серед видів промислової діяльності вагомі суми прибутку отримали підприємства з постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря (74,9% від загальної суми прибутку в промисловості), виготовлення виробів з деревини, виробництва паперу та поліграфічної діяльності (11,9%).

Протягом січня–березня 2013р. збитково працювало 45,6% підприємств, що на 1,8 в.п. менше, ніж у січні–березні 2012р. Цими підприємствами отримано 110,1 млн.грн. збитків, що на 36,6% менше, ніж за відповідний період минулого року. Найбільше збиткових підприємств спостерігалось у таких видах економічної діяльності: діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування (69,2% від загальної кількості підприємств відповідного виду діяльності), транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність (64,3%), будівництво (63,2%), тимчасове розміщування й організація харчування (57,1%), промисловість (50,8%). Значних обсягів збитків зазнали підприємства таких видів економічної діяльності: промисловість (55% від загального обсягу збитків), оптова та роздрібна торгівля, ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів (19,2%).

Серед промислових видів економічної діяльності найбільші суми збитків отримано підприємствами з виробництва харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів (44,9% від загальної суми збитків у промисловості), машинобудування (10,9%), з постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря (10,4%).

ДОХОДИ НАСЕЛЕННЯ

У січні–квітні 2013р. **середньомісячна номінальна заробітна плата штатних працівників** підприємств, установ та організацій (з кількістю працюючих 10 осіб і більше) порівняно з відповідним періодом 2012р. зросла на 10,7% й становила 2359 грн.

Продовжував утримуватися високий рівень диференціації розмірів заробітної плати за видами економічної діяльності. Серед більш оплачуваних у січні–квітні 2013р. були працівники, зайняті у виготовленні виробів із деревини, виробництві паперу та поліграфічній діяльності, постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря, фінансовій та страховій діяльності, виробництві харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів, добувній промисловості й розробленні кар'єрів, де нарахування в 1,4–1,7 раза перевищили середній показник в області. Водночас абсолютний розмір заробітної плати працівників підприємств із виробництва автотранспортних засобів, причепів, напівпричепів та інших транспортних засобів, тимчасового розміщування й організації харчування був значно нижчим і не перевищував 56% середнього показника в області.

Індекс реальної заробітної плати в січні–квітні 2013р. порівняно з відповідним періодом 2012р. становив 112%.

Загальна сума заборгованості з виплати заробітної плати впродовж січня–квітня 2013р. збільшилася на 1,8 млн.грн. (8,9%) та на 1 травня 2013р. становила 21,7 млн.грн. Сума боргу складає 4,1% від фонду оплати праці, нахованого за квітень 2013р.

Упродовж січня–травня 2013р. **субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг** призначено 22,5 тис. сімей, що становило 93,8% від загальної кількості сімей, які звернулися за субсидіями. Загальна сума призначених субсидій становила 1808,4 тис.грн. (у міських поселеннях – 1626,7 тис.грн., у сільській місцевості – 181,7 тис.грн.). Середній розмір допомоги, призначеної одній сім'ї в травні, становив 77,3 грн. Крім того, 10137 сім'ям (90% з числа тих, які звернулися) було призначено субсидії готівкою на відшкодування витрат для придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива: у міських поселеннях – 1479 сім'ям, у сільській місцевості – 8658 сім'ям. Середній розмір субсидії цього виду, призначеної в травні, становив 697,1 грн. на одну сім'ю.

У січні–квітні 2013р. **населення області сплатило за житлово-комунальні послуги**, включаючи погашення боргів попередніх періодів, 317,8 млн.грн. (100,1% нахованих сум).

РИНОК ПРАЦІ

Кількість зареєстрованих безробітних зменшилася за місяць на 5,8% та на кінець травня 2013р. становила 15,9 тис. осіб, або 30,8% всіх безробітних працездатного віку, визначених за методологією Міжнародної Організації Праці. Допомогу з безробіття отримували 79,5% осіб, які мали статус безробітного.

Рівень зареєстрованого безробіття в цілому в області порівняно з квітнем зменшився на 0,1 в.п. й на кінець травня 2013р. становив 2,5% населення працездатного віку. Цей показник був вищим серед населення сільської місцевості (2,7%) порівняно з мешканцями міських поселень (2,4%).

За сприяння державної служби зайнятості в січні–травні п.р. було працевлаштовано 6,3 тис. осіб, або 22,2% громадян, які мали статус безробітного в цьому періоді, у тому числі в травні п.р. – 1,6 тис. осіб.

Серед зареєстрованих безробітних, що отримали роботу в травні п.р., 40,0% становили жінки, кожен третій був у віці до 35 років.

Середньооблікова кількість безробітних, які отримували допомогу у зв'язку з безробіттям упродовж травня 2013р., становила 12,6 тис. осіб. Середній розмір допомоги з безробіття становив 1022 грн., що дорівнює 89,1% законодавчо визначеного розміру мінімальної заробітної плати (1147 грн.).

ДЕМОГРАФІЧНА СИТУАЦІЯ

Чисельність наявного населення в області на 1 травня 2013р. становила 1074,2 тис. осіб. Упродовж січня–квітня 2013р. кількість жителів Чернігівщини зменшилася на 3632 особи, або на 10,3 у розрахунку на 1000 наявного населення.

Зменшення чисельності населення області відбулося за рахунок природного скорочення (3950 осіб). Міграційний приріст населення склав 318 осіб.

Народжуваність у січні–квітні 2013р. зменшилася порівняно із січнем–квітнем 2012р. з 9,1 до 9,0 живонародженого в розрахунку на 1000 наявного населення, а показник смертності зріс із 19,6 до 20,2 особи.

У розрахунку на 1000 наявного населення міграційний приріст збільшився проти січня–квітня 2012р. з 0,7 до 0,9 особи.

Головне управління статистики
у Чернігівській області